

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

904. MEDDELELSE

71. ÅRGANG 18. DECEMBER 1969

Udgivet af
Statens
Planteavlssudvalg

Sorter af lave marværter 1966-67

Sortsforsøg med lave marværter har siden 1960 været udført kontinuert. Tidligere resultater er offentliggjort i 714., 770. og 793. meddelelse og i 771. beretning.

Forsøgene i 1966-67 omfatter 35 sorter, hvoraf 8 sorter har deltaget i forsøgene fra 1965. Forsøgene er udført på ret svær lerjord ved Blangstedgaard, på sandmuldet jord ved Spangsbjerg og som udstationeret forsøg på god dyb sandmuld ved Aasum.

Ærterne er sået sidst i april eller i begyndelsen af maj. Parcelstørrelse 13,5 m², 10 rækker à 9 m med 12 cm mellem rækkerne og 42 cm brede gange mellem parcellerne. Udsædsmængden er, ud fra frøstørrelse og spireevne, beregnet til 80 planter pr. m². Til såningen er benyttet den norske såmaskine Øyjord.

I tabellerne er sorterne, opført efter tidlighed, delt op i to grupper. 8 sorter der har deltaget i 3 års forsøg og 23 sorter i 2 års forsøg. Tre polske sorter, nr. 19, Delisa II og Syrenka samt en hollandsk S 59, der kun har deltaget i et enkelt års forsøg, er ikke taget med i meddelelsen. Det er alle lysfrøede sorter.

Sorternes tidlighed, udtrykt ved varmeenheder, er beregnet ved opsummering, fra såning til høst ved tenderometertal 110, af den daglige gennemsnitstemperatur i 2 meters højde kl. 8, 14 og 21 minus basistemperaturen 4,4° C. Som i de nærmest foregående sortsforsøg med lave marværter er sorterne Freezer 69, tidlig, og Dark Skinned Perfection, sen, benyttet som måleprøver.

I tabel 1 er, foruden udbytte de enkelte år og steder, angivet nogle gennemsnitsresultater.

Plantemasse og forholdet tærsket halm/grønne ærter er kun vejledende, ærterne kan være høstet i mere eller mindre våd tilstand, hvilket påvirker halmvægten. Antal planter pr. m² viser ret nær gruppering omkring den tilstræbte, 80 planter pr. m².

I tabel 2 er størrelsessorteringen af ærterne kun angivet som gennemsnit af forsøgene på Fyn, idet ærterne ved Spangsbjerg i disse som i de tidligere forsøg gennemgående er mindre.

Efter tenderometertalsbestemmelse på de enkelte sorteringer er der ved Spangsbjerg udtaget prøver af hver størrelse til dybfrysning og senere kvalitetsbedømmelse. Kvalitetsbedømmelsen omfattende ensartethed i størrelse, farve, smag og konsistens er foretaget på Laboratoriet for Teknisk Biokemi og forestået af civilingen. E. Bruzelius. Ved en årlig bedømmelse er der af repræsentanter fra konserverindustrien m.fl. givet karakter for helhedsindtryk af alle fire sorteringer under et. Gennemsnitsresultaterne fra kvalitetsbedømmelsen er ligeledes angivet i tabel 2.

Konklusion

Af tidlige sorter må især fremhæves Honey, Kebby og Coronet, der alle har middelstore til små ærter af god kvalitet. Coronet giver endvidere et godt udbytte.

Af middeltidlige sorter giver Signet, Triton, Scout, Vitalis og Verdo (Small Sieve Freezer) et stort udbytte, af disse har Scout og Vitalis middelstore til store ærter af særdeles god kvalitet.

Tabel 1. Sorter af lave

Lbnr. og navn	Frøleve- randør (se kode)	Varme- enheder ved Tv 110	Udbytte af grønne ærter ved tenderometertal 110 ¹⁾								
			Blangstedgård			Spangsbjerg			Aasum		
			1965	1966	1967	1965	1966	1967	1965	1966	1967
1965-67. 9 forsøg.											
1. Honey.....	Nun	761	76	65	77	68	66	77	70	86	85
8. Freezer 69.....	As	810	100	100	100	100	100	100	100	100	100
3. 512/60.....	F.D.B.	826	101	41	74	56	68	49	78	55	77
7. Signet.....	As	858	97	106	109	110	133	114	122	111	91
5. 0298.....	F.K.	862	96	87	93	99	87	76	95	84	91
6. 0296.....	F.K.	866	101	87	101	105	102	91	104	100	86
11. Freezer 626.....	As	888	98	84	102	87	84	72	96	82	90
21. Dark S. Perfection.....	As	920	112	76	120	118	122	88	124	107	102
12. 0264.....	F.K.	922	98	93	123	100	123	71	123	114	91
18. Stern.....	v.W.	946	89	88	103	59	80	42	93	92	86
Måleprøve hkg/ha.....			72,3	89,9	59,5	71,9	65,1	80,1	75,2	85,7	78,1
1966-67. 6 forsøg											
2. Douce Provence.....	Te	741		53	84		67	61		74	83
24. Kebby.....	S.e.G.	745		58	93		80	60		65	73
26. Precursor.....	Cla	767		74	86		69	84		87	90
4. Gloriosa.....	Sch	794		72	95		92	92		98	103
31. Dainty.....	R.S.	796		41	76		53	43		63	63
22. Coronet.....	As	804		101	106		102	108		109	83
14. Nr. 3255.....	Dæhn	805		57	85		72	41		68	82
8. Freezer 69.....	As	806		100	100		100	100		100	100
9. Alma.....	Nun	823		80	94		103	98		93	99
32. Triton.....	R.S.	830		102	130		116	77		96	109
29. Scout.....	W.V.	847		105	128		126	107		113	109
19. Cornel.....	Sch	862		87	140		104	72		125	101
13. Nr. 3071.....	Dæhn	870		79	99		79	48		93	90
10. Elwy.....	Nun	873		91	117		92	71		89	91
23. Avertø.....	v.d.P.	882		76	124		50	66		76	105
25. Vitalis.....	S.e.G.	887		106	115		128	84		88	88
33. Verdo (Small Sieve Frz.)	R.S.	890		96	116		102	88		112	101
30. 405-65.....	Sh	893		76	98		80	37		74	83
15. Nr. 3256.....	Dæhn	897		76	102		71	44		71	92
16. Nr. 3258.....	Dæhn	902		51	86		66	42		68	61
20. Promina.....	Nun	907		69	90		90	39		75	75
21. Dark S. Perfection.....	As	907		76	120		122	88		107	102
27. Sun Valley.....	W.V.	917		91	88		92	68		81	81
17. Nr. 1620.....	Dæhn	917		80	92		73	44		73	87
28. Chinook.....	W.V.	923		109	83		143	69		103	78
Måleprøve hkg/ha.....				89,9	59,5		65,1	80,1		85,7	78,1

1) Angivet som pct. af måleprøven Freezer 69

De bedste sildige sorter er Sun Valley, Chinook og Stern alle med middelstore til små ærter. Sun Valley og Chinook er af særdeles god kvalitet, og sidstnævnte giver tillige et godt udbytte.

Af de småfrøede sorter er 512/60 kvalitetsmæssig bedst.

Statens forsøgsstation
Spangsbjerg Kirkevej 41
6700 Esbjerg

Udbytte af grønne ærter ved tenderometertal 110 ²⁾									Plante- masse hkg/ha	Tærsket halm/ grønne ærter	Antal planter pr. m ²	Ant. dage tidligere eller senere end	
Blangstedgård			Spangsbjerg			Aasum						Freczer 69	D.S.P.
1965	1966	1967	1965	1966	1967	1965	1966	1967					
68	86	64	57	54	88	57	79	83	293	4,6:1	72	+ 4	+13
89	132	83	84	82	114	81	93	98	358	4,0:1	83	—	+ 9
90	54	61	47	56	55	63	51	76	368	7,1:1	80	÷ 1	+ 8
87	140	91	93	109	130	99	103	89	413	4,5:1	86	÷ 4	+ 5
86	115	78	83	71	87	77	79	89	409	5,3:1	89	÷ 4	+ 5
91	114	84	88	84	103	84	93	84	428	4,9:1	84	÷ 5	+ 5
88	111	85	73	69	81	78	77	88	456	6,0:1	86	÷ 7	+ 3
100	100	100	100	100	100	100	100	100	442	4,5:1	83	÷ 9	—
88	123	102	85	101	81	99	106	89	448	5,4:1	83	÷ 9	—
80	117	95	50	66	48	75	86	84	420	6,8:1	82	÷11	÷ 2
80,8	68,1	71,6	85,2	79,3	70,6	93,1	91,9	80,0					
70	70		55	69		69	81	341	4,9:1	84	+ 5	+14	
77	78		65	69		61	71	330	4,9:1	87	+ 5	+14	
98	71		56	95		81	88	298	4,1:1	79	+ 3	+12	
95	79		75	104		91	101	319	4,3:1	82	+ 1	+ 9	
54	63		43	49		58	62	278	5,4:1	89	+ 1	+ 9	
133	88		84	122		101	81	360	4,2:1	82	—	+ 8	
75	70		59	46		63	80	335	5,3:1	86	—	+ 8	
132	83		82	114		93	98	331	3,5:1	86	—	+ 8	
106	78		85	111		87	97	300	3,0:1	87	÷ 1	+ 7	
135	108		95	87		90	106	356	3,8:1	91	÷ 2	+ 6	
138	106		104	121		106	106	371	3,9:1	93	÷ 3	+ 5	
114	117		86	82		117	98	413	4,7:1	89	÷ 5	+ 4	
104	83		65	55		86	88	365	4,8:1	87	÷ 5	+ 3	
120	97		76	81		83	89	377	4,8:1	95	÷ 6	+ 3	
101	103		41	75		71	102	370	5,1:1	75	÷ 6	+ 2	
140	95		105	96		82	86	401	4,8:1	94	÷ 7	+ 2	
127	96		83	100		105	99	408	4,6:1	82	÷ 7	+ 1	
100	82		65	42		69	81	368	5,7:1	80	÷ 7	+ 1	
100	95		59	50		66	89	387	6,0:1	90	÷ 8	+ 1	
68	72		54	48		63	59	336	5,7:1	94	÷ 8	—	
91	75		74	44		70	73	350	5,4:1	77	÷ 8	—	
100	100		100	100		100	100	390	4,0:1	85	÷ 8	—	
120	73		76	77		75	79	379	5,1:1	91	÷ 9	÷ 1	
106	77		60	50		68	85	376	5,6:1	89	÷ 9	÷ 1	
144	69		118	79		96	76	391	4,8:1	90	÷10	÷ 1	
68,1	71,6		79,3	70,6		91,9	80,0						

2) Angivet som pct. af måleprøven Dark Skinned Perfection

Kode over frøleverandør eller anmelder

Nun	Nunhem's Zaden, Holland.	Cla	L. Clause, Frankrig.
As	Asgrow Seed Co. International, U.S.A.	Sch	Karl Schäfer, Tyskland.
F.D.B.	F.D.B. Frøafdelingen, Glostrup	R.S.	Royal Sluis, Holland.
F.K.	Fyns Konservesfabrik, Odense.	Dæhn	A/S L. Dæhnfeldt, Odense.
v.W.	van Waveren, Tyskland.	W.V.	Western Valley Seed Co., U.S.A.
Te	Tézier Frères, Frankrig.	v.d.P.	D. van der Ploeg's Zaden, Holland.
S.e.G.	Sluis en Groot, Holland.	Sh	Charles Sharpe & Co., England.

Tabel 2. Sorter af lave marvæarter 1966-67

Lbnr. og navn	Frøstørrelse pct. gns. 1) Blangstedgård og Aasum				Karakterer 0—10, frosne ærter				
					ensartet- hed i størrelse 10 = mest ensartet	farve 10 = mørke- grøn	smag 10 = bedst	konsi- stens 10 = bedst	helheds- indtryk 10 = bedst
	G	I	G	II	M	S			
1965-67. 9 forsøg.									
1. Honey.....	42	24	22	12	7,1	7,6	8,4	7,4	7,1
8. Freezer 69.....	62	21	12	5	7,9	7,8	7,5	7,7	7,5
3. 512/60.....	14	19	37	30	8,3	8,0	8,2	7,5	6,9
7. Signet.....	71	14	10	5	7,8	7,3	8,3	7,7	5,3
5. 0298.....	53	21	17	9	7,7	7,5	7,7	6,9	4,8
6. 0296.....	55	20	16	9	7,7	7,1	7,7	6,9	5,3
11. Freezer 626.....	56	20	16	8	7,9	7,6	7,6	7,0	5,7
21. Dark Skinned Perfection.....	62	18	13	7	7,6	6,7	7,3	7,0	5,8
12. 0264.....	59	18	14	9	7,7	7,9	8,1	8,0	5,5
18. Stern.....	44	23	21	12	8,3	7,4	7,7	7,5	4,2
1966-67. 6 forsøg.									
2. Douce Provence.....	44	28	21	7	8,8	7,5	7,0	7,3	6,8
24. Kebby.....	35	31	25	9	8,5	8,5	7,8	7,3	7,0
26. Precursor.....	66	18	12	4	7,0	7,8	8,0	7,5	5,3
6. Gloriosa.....	64	15	15	6	6,5	7,0	8,8	6,8	4,8
31. Dainty.....	15	20	37	28	9,0	5,5	5,8	6,3	6,2
22. Coronet.....	40	25	23	12	7,3	8,3	8,0	8,0	7,6
14. Nr. 3255.....	42	25	22	11	7,5	4,3	7,0	6,3	4,0
8. Freezer 69.....	63	22	12	3	8,0	7,7	7,7	7,3	7,7
9. Alma.....	43	34	18	5	6,7	7,7	8,0	7,3	5,8
32. Triton.....	73	14	9	4	7,0	7,0	8,7	7,7	5,1
29. Scout.....	52	20	19	9	7,5	8,5	8,8	8,0	5,9
19. Cornel.....	60	20	14	6	7,5	6,5	7,8	7,8	5,6
13. Nr. 3071.....	45	27	19	9	7,8	5,5	7,3	6,8	4,2
10. Elvy.....	35	30	25	10	7,8	7,0	8,0	8,5	5,2
23. Averno.....	60	21	12	7	8,8	7,5	8,3	8,0	5,7
25. Vitalis.....	50	27	17	6	8,0	7,3	8,8	8,0	4,8
33. Verdo (Small Sieve Freezer) ..	46	24	22	8	7,5	6,8	7,3	7,5	4,9
30. 405-65.....	39	24	24	13	8,3	5,5	7,0	6,0	3,7
15. Nr. 3256.....	43	25	22	10	7,8	8,0	7,3	7,0	5,2
16. Nr. 3258.....	11	15	40	34	8,3	5,8	4,5	4,5	4,6
20. Promina.....	22	27	30	21	8,8	7,3	6,8	6,0	3,9
21. Dark Skinned Perfection.....	64	19	11	6	7,8	6,3	7,0	6,3	5,3
27. Sun Valley.....	39	26	22	13	8,0	7,8	8,8	8,0	6,9
17. Nr. 1620.....	32	27	27	14	7,8	8,5	6,5	6,8	6,6
28. Chinook.....	46	19	22	13	7,8	8,5	8,3	7,0	6,8

1) G I = over 10,2 mm i diameter M = 8,2-9,3 mm i diameter
 G II = 9,3-10,2 mm i diameter S = 6,0-8,2 mm i diameter

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 84 50 57. Abonnementsprisen er for 1969 9,00 kr. årlig, incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

Trykt i 11.000 eksemplarer.